

ДЕРЕГИСТРАЦИЯ

I. ОСНОВАНИЯ ЗА ДЕРЕГИСТРАЦИЯ

Прекратяване на регистрацията (дерегистрация) по този закон е процедура, въз основа на която, след датата на дерегистрация лицето няма право да начислява данък и да приспада данъчен кредит освен в случаите, когато този закон е предвидил друго.

1. По инициатива на регистрираното лице, когато е налице основание за дерегистрация - задължителна или по избор

1.1. Основания за задължителна дерегистрация (чл. 107 от ЗДДС)

1.1.1. смъртта на физическото лице;

1.1.2. смъртта на физическото лице - едноличен търговец, със или без заличаване от търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел (доп. - ДВ, бр. 102 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.);

1.1.3. заличаването на едноличния търговец от търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел, освен ако (доп. - ДВ, бр. 108 от 2007 г., в сила от 19.12.2007 г., изм. - ДВ, бр. 99 от 2011 г., в сила от 01.01.2012 г., доп. - ДВ, бр. 102 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.):

а) лицето подлежи на задължителна регистрация за облагаемия оборот за извършените от него доставки, представляващи независима икономическа дейност, или ако лицето е било регистрирано по избор и от началото на календарната година, следваща годината на регистрацията му не са изтекли 12 месеца (основанията по чл. 108, ал. 2 от ЗДДС - изм. - ДВ, бр. 98/2018 г., в сила от 01.01.2019 г.). При определяне на облагаемия оборот се включва и оборотът на лицето, формиран от дейността му в качеството на едноличен търговец до заличаването му от търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел (чл. 73, ал. 4 от ППЗДДС, ДВ, бр. 15 от 2012 г., в сила от 21.02.2012 г., доп. - ДВ, бр. 59 от 2022 г., в сила от 26.07.2022 г.);

ДЕРЕГИСТРАЦИЯ

б) не са налице условията по буква „а“ и лицето в 7-дневен срок от вписване на заличаването в търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел подаде в компетентната териториална дирекция на Националната агенция за приходите заявление за регистрация, в което заявява продължаване на регистрацията при условията на регистрация по избор (чл. 107, т. 3, б. „б“ от ЗДДС, изм. – ДВ, бр. 97 от 2017 г., в сила от 01.01.2018 г., доп. - ДВ, бр. 102 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.);

1.1.4. прекратяването на юридическото лице (т. 4 на чл. 107 от ЗДДС - изм. - ДВ, бр. 14 от 2022 г., в сила от 18.02.2022 г.):

а) без ликвидация;

б) с ликвидация, освен ако юридическото лице не избере да остане регистрирано до датата на заличаването му от търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел (доп. - ДВ, бр. 102 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.); правото на избор се упражнява чрез подаване на декларация в съответната териториална дирекция на Националната агенция за приходите в 14-дневен срок от настъпване на обстоятелството; в този случай ликвидаторът (ликвидаторите) отговаря солидарно за дължимия данък през периода на ликвидацията;

1.1.5. Регистрация по чл. 96, 97, 98, чл. 100, ал. 1 и 3 и чл. 154 от ЗДДС или регистрация в друга държава членка за прилагане на режим извън Съюза или на режим в Съюза - за регистрирано лице на основание чл. 97б от ЗДДС (т. 5 на чл. 107 от ЗДДС). Следва да се има предвид, че т. 5 на чл. 107 от ЗДДС понастоящем е отменена (ДВ, бр. 104 от 2020 г., в сила от 01.07.2021 г.).

1.1.6. прекратяване на неперсонифицираното лице или осигурителната каса (т. 6 на чл. 107 от ЗДДС – нова, ДВ, бр. 14 от 2022 г., в сила от 18.02.2022 г.);

1.1.7. заличаване на клонове на чуждестранни юридически лица (т. 7 на чл. 107 от ЗДДС – нова, ДВ, бр. 14 от 2022 г., в сила от 18.02.2022 г.).

Относно данъчното третиране на неприключилите към влизането в сила на ЗДДС производства по прекратяване на юридически лица - търговци с ликвидация – виж Указания на изпълнителния директор на НАП изх. № 24-00-23/04.04.2007 г. и изх. № 24-31-134/ 20.03.2009 г.

ДЕРЕГИСТРАЦИЯ

1.2. Основания за дерегистрация по избор (чл. 108 от ЗДДС)

Основание за дерегистрация по избор възниква:

1.2.1. когато отпадне съответното основание за задължителна регистрация за лице, регистрирано на основание (чл. 108, ал. 1, т. 1 от ЗДДС - доп., ДВ, бр. 105 от 2014 г., в сила от 01.01.2015 г., доп. - ДВ, бр. 96 от 2019 г., в сила от 01.01.2020 г., изм. - ДВ, бр. 104 от 2020 г., в сила от 01.07.2021 г.):

1.2.1.1. чл. 96, ал. 1 от ЗДДС – данъчно задължено лице, което е установено на територията на страната, с облагаем оборот 50 000 лв. или повече за период не по-дълъг от последните 12 последователни месеца преди текущия месец или с достигнат оборот за период не по-дълъг от два последователни месеца, включително текущия (изм. - ДВ, бр. 97 от 2017 г., в сила от 01.01.2018 г., доп. - ДВ, бр. 96 от 2019 г., в сила от 01.01.2020 г., изм. - ДВ, бр. 58 от 2022 г.);

ВАЖНО: Изменението относно облагаемия оборот от 100 000 лв. в ал. 1 на чл. 96 от ЗДДС, прието с ДВ – бр. 58 от 2022 г., влиза в сила от **1 януари 2023 г.**

С решение на Съвета на ЕС № 13925/22 от 04.11.2022 г. на България е предоставено разрешение да въведе специална мярка за дерогация от чл. 287 от Директива 2006/112/ЕО на Съвета от 28 ноември 2006 г. относно общата система на данъка върху добавената стойност.

ВАЖНО: Изменението относно облагаемия оборот от **166 000 лв.** в ал. 1 на чл. 96 от ЗДДС, прието с ДВ - бр. 106 от 2023 г., влиза в сила от **1 януари 2025 г.** Изменението относно облагаемия оборот от **100 000 лв.** в ал. 1 на чл. 96 от ЗДДС, прието с ДВ - бр. 26 от 2025 г., влиза в сила от **1 април 2025 г.**

Относно приложението на разпоредбата на чл. 96, ал. 1 от ЗДДС, изм. с ДВ, бр. 26 от 27.03.2025 г., във връзка с цитираната промяна на прага за задължителна регистрация по закона от 1 април 2025 г., на основание чл. 10, ал. 1, т. 10 от **Закона за Националната агенция за приходите** от изпълнителния директор е издадено становище с изх. № 60-30-880/31.03.2025 г. до органите по приходите.

Становище
60-30-880_31.03.2025

ДЕРЕГИСТРАЦИЯ

1.2.1.2. чл. 97 от ЗДДС – лице, установено в друга държава членка, което не е установено на територията на страната и извършва облагаеми доставки на стоки, които се монтират или инсталират на територията на страната от или за негова сметка и получателят по доставката не е регистрирано по закона лице;

1.2.1.3. чл. 97б от ЗДДС (доп. в чл. 108, ал. 1, т. 1 от ЗДДС - ДВ, бр. 105/2014 г., в сила от 01.01.2015 г.) – данъчно задължено лице, което не е установено на територията на страната и извършва доставки на далекосъобщителни услуги, услуги за радио- и телевизионно излъчване или услуги, извършвани по електронен път, с получатели - данъчно незадължени лица, които са установени или имат постоянен адрес, или обичайно пребивават в страната, когато:

- не е регистрирано на основание чл. 154 от ЗДДС или в друга държава членка за прилагане на режим извън Съюза или на режим в Съюза, включително, когато е получило отказ за регистрация за прилагане на съответния режим, както и когато на лицето е прекратена регистрация за прилагане на някой от тези специални режими;

- не е регистрирано на основание чл. 96, 97, 98 или чл. 100, ал. 1 и 3 от ЗДДС;

- доставките са с място на изпълнение на територията на страната (нова - ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 01.01.2019 г.);

1.2.1.4. чл. 98, ал. 3 от ЗДДС – данъчно задължено лице, което извършва доставка на акцизни стоки за лична консумация на физическо лице, което не е едноличен търговец, с място на изпълнение на територията на страната съгласно чл. 20, ал. 4 от ЗДДС при условията на дистанционна продажба по чл. 14 от ЗДДС – **чл. 97б и чл. 98, ал. 3 от текста на чл. 108, ал. 1, т. 1 от ЗДДС са заличени (ДВ, бр. 104 от 2020 г., в сила от 01.07.2021 г.),** или

1.2.1.5. чл. 100, ал. 1 от ЗДДС – всяко данъчно задължено лице, за което не са налице условията за задължителна регистрация по чл. 96, ал. 1 от ЗДДС. Лица, регистрирани по избор съгласно чл. 100 от ЗДДС, нямат право да прекратят регистрацията си по-рано от 12 месеца, считано от началото на календарната година, следваща годината на регистрацията по този закон (чл. 108, ал. 2 от ЗДДС, изм. – ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 01.01.2019 г.).

1.2.2. за лице, регистрирано на основание чл. 98, ал. 2 или чл. 100, ал. 3 от ЗДДС (дистанционни продажби), когато за всяка от двете календарни години преди текущата година

ДЕРЕГИСТРАЦИЯ

сумата на данъчните основи на извършените доставки при условията на дистанционна продажба на територията на страната (без доставките на акцизни стоки) не надвишава 70 000 лева, и към датата на подаване на заявлението за дерегистрация не е налице основание за задължителна регистрация (т. 2 на чл. 108, ал. 1 от ЗДДС, която понастоящем е **отменена - ДВ, бр. 104 от 2020 г., в сила от 01.07.2021 г.**).

1.2.3. за лице, регистрирано на основание чл. 99, ал. 3 от ЗДДС (доп. в чл. 108, ал. 1, т. 3 от ЗДДС, ДВ, бр. 96/2019 г., в сила от 01.01.2020 г.) и чл. 100, ал. 2 от ЗДДС (ВОП), когато за предходната календарна година сумата на данъчните основи на облагаемите вътреобщностни придобивания, с изключение на нови превозни средства и акцизни стоки, не надвишава 20 000 лева, и към датата на подаване на заявлението за дерегистрация не е налице основание за задължителна регистрация;

1.2.4. за лице, регистрирано на основание чл. 97а от ЗДДС, когато към датата на подаване на заявлението за дерегистрация не е налице основание за задължителна регистрация (чл. 108, ал. 1, т. 4 от ЗДДС);

1.2.5. за лице, регистрирано на основание чл. 96, ал. 9 от ЗДДС, когато за последните 12 месеца преди текущия месец не е извършвало облагаеми доставки на стоки или услуги по чл. 12 от ЗДДС (чл. 108, ал. 1, т. 5 от ЗДДС – нова, ДВ, бр. 96/2019 г. в сила от 01.01.2020 г.);

1.2.6. за лице, регистрирано на основание чл. 99, ал. 7 от ЗДДС, когато за последните 12 месеца преди текущия месец не е извършвало облагаеми вътреобщностни придобивания, и към датата на подаване на заявлението за дерегистрация не е налице основание за задължителна регистрация (чл. 108, ал. 1, т. 6 от ЗДДС – нова, ДВ, бр. 96/2019 г. в сила от 01.01.2020 г.).

1.2.7. лице, регистрирано на основание чл. 132 и 132а от ЗДДС, може да подаде заявление за дерегистрация, когато към датата на подаване на заявлението не е налице основание за задължителна регистрация (чл. 108, ал. 3 от ЗДДС, нова - ДВ, бр. 97 от 2016 г., в сила от 01.01.2017 г.).

Когато не е налице основанието на чл. 107, т. 6 от ЗДДС (а именно прекратяване на неперсонифицираното лице или осигурителната каса, няма право да прекрати регистрацията си лице, регистрирано на основание чл. 132, ал. 5 от закона, докато някой от съдружниците е регистриран по закона (чл. 77, ал. 6 от ППЗДДС, нова – ДВ, бр. 39 от 2008 г., изм., бр. 24 от 2017 г., в сила от 21.03.2017 г., изм. - ДВ, бр. 59 от 2022 г., в сила от 26.07.2022 г.).

ДЕРЕГИСТРАЦИЯ

1.2.8. Освен в случаите по ал. 1 на чл. 108 от ЗДДС, основание за дерегистрация по избор възниква и когато данъчно задължено лице, регистрирано на основание чл. 96, ал. 9 от закона, се регистрира:

1.2.8.1. в друга държава членка - за прилагане на режим извън Съюза, режим в Съюза или режим за дистанционни продажби на стоки, внасяни от трети страни или територии, когато започне да извършва само доставки, за които се прилага режим извън Съюза, режим в Съюза или режим за дистанционни продажби на стоки, внасяни от трети страни или територии;

1.2.8.2. в страната - по чл. 154 или 156, когато започне да извършва само доставки, за които се прилага режим извън Съюза или режим в Съюза (ал. 4 на чл. 108 от ЗДДС – нова, ДВ, бр. 14 от 2022 г., в сила от 18.02.2022 г.).

2. Дерекистрация по инициатива на органа по приходите:

2.1. **когато** е установил основание за задължителна дерегистрация, (чл. 110, ал. 1, т. 1 от ЗДДС - изм. - ДВ, бр. 105 от 2014 г., в сила от 01.01.2015 г., изм. - ДВ, бр. 97 от 2017 г., в сила от 01.01.2018 г., изм. - ДВ, бр. 14 от 2022 г., в сила от 18.02.2022 г., **изм. - ДВ, бр. 102 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.**), което може да бъде следното:

- смъртта на физическото лице;
- смъртта на физическото лице - едноличен търговец, със или без заличаване от търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел;
- за регистрирано на основание чл. 97б лице, когато за същото е възникнало задължение за регистрация по чл. 96, 97, 98, чл. 100, ал. 1 и 3 и чл. 154 или регистрация в друга държава членка за прилагане на режим извън Съюза или на режим в Съюза, **в сила до 30.06.2021 г.**;
- прекратяване на юридическото лице без ликвидация (б. „а“ на чл. 107, т. 4 от ЗДДС - изм., ДВ, бр. 14 от 2022 г., в сила от 18.02.2022 г.), или заличаване на юридическото лице, избрало да остане регистрирано до датата на заличаването му от търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел (б. „б“ на чл. 107, т. 4 от ЗДДС - доп., ДВ, бр. 102 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.), или прекратяване на неперсонифицираното дружество или осигурителната каса (т. 6 на чл. 107 от ЗДДС –

ДЕРЕГИСТРАЦИЯ

нова, ДВ, бр. 14 от 2022 г., в сила от 18.02.2022 г.), или заличаване на клонове на чуждестранни юридически лица (т. 7 на чл. 107 от ЗДДС – **нова, ДВ, бр. 14 от 2022 г., в сила от 18.02.2022 г.).**

2.2. **когато** е установил, че лицето не е изпълнило в срок задължението си за подаване на заявление за дерегистрация по чл. 109, ал. 1 от ЗДДС (чл. 110, ал. 1, т. 2 от ЗДДС)

2.3. **когато** е установил някои от следните данъчни нарушения на чл. 176 от ЗДДС (чл. 110, ал. 1, т. 3 от ЗДДС):

- лицето не може да бъде открито на посочения от него адрес за кореспонденция по реда на *Данъчно-осигурителния процесуален кодекс*;
- лицето промени адреса си за кореспонденция и не уведоми по предвидения за това ред;
- лицето системно не изпълнява задълженията си по този закон;
- лицето има публични задължения, събирани от Националната агенция за приходите, общата стойност на които надхвърля стойността на активите му, намалена с неговите задължения.
- лицето не посочи електронен адрес за кореспонденция за период, по-дълъг от три месеца от възникване на задължението за уведомяване;
- лицето не представи или не осигури достъп до издадени или съставени от него оригинални счетоводни документи, изискани от органа по приходите, освен ако документите са загубени или унищожени, за което лицето е уведомило органите по приходите (чл. 176, т. 6 от ЗДДС, нова – ДВ, бр. 94 от 2012 г.).

II. ПРОЦЕДУРА ЗА ДЕРЕГИСТРАЦИЯ

1. Деререгистрация по инициатива на лицето

ДЕРЕГИСТРАЦИЯ

1.1. В случаите по чл. 107, т. 3 от ЗДДС и при прекратяване на юридическо лице с ликвидация лицето подава заявление за дерегистрация в компетентната териториална дирекция на Националната агенция за приходите в 14-дневен срок от настъпването на съответното обстоятелство по чл. 107 от ЗДДС, освен ако юридическото лице не избере да остане регистрирано до датата на заличаването му от търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел – чл. 109, ал. 1 от ЗДДС - виж т. I.1.1.3. и т. I.1.1.4.б) (изм. - ДВ, бр. 97 от 2017 г., бр. 98 от 2018 г., в сила от 01.01.2019 г., доп. - ДВ, бр. 102 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.).

Заявление за дерегистрация по ЗДДС не се подава при прекратяване на юридическо лице с ликвидация, когато в срока за подаване на заявлението лицето подаде декларация (свободен текст) в компетентната ТД на НАП, че желае да остане регистрирано до датата на заличаването му от търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел (ал. 7 на чл. 77 от ППЗДДС, нова – ДВ, бр. 3 от 2019 г., в сила от 08.01.2019 г., доп. - ДВ, бр. 59 от 2022 г., в сила от 26.07.2022 г.).

В случаите на чл. 108, ал. 1 и 3 от ЗДДС регистрираното лице само избира кога да подаде заявление за дерегистрация до компетентната териториална дирекция на Националната агенция за приходите. В случаите по чл. 108, ал. 4 от ЗДДС регистрираното лице подава в 14-дневен срок от настъпване на съответното обстоятелство заявление за дерегистрация в териториалната дирекция на Националната агенция за приходите – София (чл. 109, ал. 2 от ЗДДС - доп., ДВ, бр. 97 от 2016 г., в сила от 01.01.2017 г., доп. - ДВ, бр. 14 от 2022 г., в сила от 18.02.2022 г.).

Заявлението (по образец - приложение № 8 към чл. 77, ал. 1 от ППЗДДС – изм. и доп. - ДВ, бр. 25/2020 г., в сила от 20.03.2020 г.) трябва да съдържа основанията за дерегистрация, както и следните документи:

1. справка за облагаемия оборот по месеци, за последните 12 месеца преди текущия, в справката се включва и облагаемият оборот за текущия месец до датата, на която е подадено заявление по чл. 109 от закона (чл. 77, ал. 2, т. 1 от ППЗДДС, доп. – ДВ, бр. 58 от 2018 г., в сила от 13.07.2018 г.);

2. справка (изм. - ДВ, бр. 25/2020 г., в сила от 20.03.2020 г.):

ДЕРЕГИСТРАЦИЯ

2.1. за общата сума на облагаемите вътреобщностни придобивания за предходната и текущата година, с изключение на придобиването на нови превозни средства и на акцизни стоки - за лица, регистрирани на основание чл. 99, ал. 3 от закона;

2.2. за извършените облагаеми вътреобщностни придобивания за последните 12 месеца преди текущия месец - за лица, регистрирани на основание чл. 99, ал. 7 от закона;

3. справка за общата сума на данъчните основи на доставките при условия на дистанционни продажби с място на изпълнение на територията на страната, с изключение на доставките на акцизни стоки, за текущата година и за всяка една от двете календарни години преди текущата. **Точка 3 на чл. 77, ал. 2 от ППЗДДС е отменена - ДВ, бр. 27 от 2021 г., в сила от 01.07.2021 г.;**

4. удостоверение(ята) за регистрация по чл. 104, ал. 1 и 2 от ЗДДС, в случаите, когато са издадени (чл. 77, ал. 2 от ППЗДДС, доп. – ДВ, бр. 24 от 2017 г., в сила от 21.03.2017 г.).

В срок 7 дни от постъпване на заявлението, органът по приходите извършва проверка на основанието за дерегистрация.

В срок 7 дни от приключване на проверката, органът по приходите издава акт, с който извършва или мотивирано отказва да извърши дерегистрацията.

Дата на дерегистрацията – за случаите, в които лицето е престанало да съществува, съответно е прекратило дейността, дата на дерегистрация е датата, на която лицето е прекратено (чл. 109, ал. 6 от ЗДДС), а за останалите случаи на дерегистрация се прилага общия принцип - дата на дерегистрацията е датата на връчване на акта (чл. 109, ал. 7 от ЗДДС – нова, ДВ, бр. 113 от 2007 г., в сила от 01.01.2008 г., изм. - ДВ, бр. 14 от 2022 г., в сила от 18.02.2022 г.), с изключение на случаите по ал. 2, изречение второ на чл. 109 от ЗДДС, при които за дата на дерегистрацията се смята датата на регистрация на лицето в друга държава членка за прилагане на режим извън Съюза, режим в Съюза или режим за дистанционни продажби на стоки, внасяни от трети страни или територии, или датата на регистрация в страната по чл. 154 и 156 от ЗДДС (чл. 109, ал. 8 от ЗДДС – нова, ДВ, бр. 14 от 2022 г., в сила от 18.02.2022 г.).

Процедура за прекратяване на регистрация (дерегистрация) на данъчно задължено лице, регистрирано на основание чл. 96, ал. 9 от ЗДДС, в случаите, когато се регистрира за прилагане на специалните режими

ДЕРЕГИСТРАЦИЯ

Когато данъчно задължено лице, регистрирано на основание чл. 96, ал. 9 от закона, извършва само доставки, за които се прилага режим в Съюза, режим извън Съюза или режим за дистанционни продажби на стоки, внасяни от трети страни или територии, се регистрира в друга държава членка за прилагане на режим извън Съюза, режим в Съюза или за прилагане на режим за дистанционни продажби на стоки, внасяни от трети страни или територии, или се регистрира в страната по чл. 154 и/или 156 от закона, може да се дерегистрира. В този случай лицето подава в 14-дневен срок от настъпване на съответното обстоятелство заявление по образец - приложение № 8, в териториалната дирекция на Националната агенция за приходите - София (чл. 77а, ал. 1 от ППЗДДС - нов, ДВ, бр. 1 от 2015 г., изм. - ДВ, бр. 27 от 2021 г., в сила от 01.07.2021 г., изм. - ДВ, бр. 59 от 2022 г., в сила от 26.07.2022 г.).

Заявлението трябва да съдържа основанията за дерегистрация. Към заявлението се прилагат документи, посочени в чл. 77, ал. 2 от ППЗДДС.

В срок 7 дни от постъпване на заявлението органът по приходите извършва проверка на основанията за дерегистрация.

В срок 7 дни от приключване на проверката органът по приходите издава акт, с който извършва или мотивирано отказва да извърши дерегистрацията.

В тези случаи за дата на дерегистрацията се смята датата на регистрация на лицето в друга държава членка за прилагане на режим извън Съюза, режим в Съюза или режим за дистанционни продажби на стоки, внасяни от трети страни или територии, или датата на регистрация в страната по чл. 154 и/или 156 от закона (чл. 77а, ал. 5 от ППЗДДС – изм., ДВ, бр. 27 от 2021 г., в сила от 01.07.2021 г., изм. - ДВ, бр. 59 от 2022 г., в сила от 26.07.2022 г.).

1.2. Определяне на задълженията за последния данъчен период (чл. 111 от ЗДДС)

Към датата на дерегистрацията се смята, че лицето извършва доставка по смисъла на закона на всички налични стоки и услуги, **за които изцяло, частично или пропорционално на степента на използване за независима икономическа дейност, е ползвало данъчен кредит** (чл. 111, ал. 1 от ЗДДС, изм. – ДВ, бр. 108 от 2007 г., в сила от 19.12.2007 г., изм. - ДВ, бр. 97 от 2016 г., в сила от 01.01.2017 г.) и които са:

1. активи по смисъла на *Закона за счетоводството*, или

ДЕРЕГИСТРАЦИЯ

2. активи по смисъла на *Закона за корпоративното подоходно облагане*, различни от тези по т. 1.

Изключение от горната хипотеза – не се облагат активите:

1. (чл. 111, ал. 2, т. 1 от ЗДДС, изм. - ДВ, бр. 97 от 2016 г., в сила от 01.01.2017 г.) при дерегистрация поради смърт на физическо лице или физическо лице - едноличен търговец, когато общата сума на данъчните основи на наличните стоки и услуги, определени по чл. 27, ал. 5, за които изцяло, частично или пропорционално на степента на използване за независима икономическа дейност е ползвало данъчен кредит, е до 25 000 лв. включително; когато общата сума на данъчните основи на наличните стоки и услуги надвишава 25 000 лв., данък се начислява върху общата сума на данъчните основи на стоките и услугите;

2. (чл. 111, ал. 2, т. 2 от ЗДДС, изм. - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 01.01.2009 г., изм. - ДВ, бр. 97 от 2016 г., в сила от 01.01.2017 г.) когато общата сума на данъчните основи на наличните стоки и/или услуги надвишава 25 000 лв. при дерегистрация поради смърт на физическо лице, което:

а) не е едноличен търговец, ако независимата икономическа дейност на починалото лице бъде продължена от лице, регистрирано по този закон на основание, което дава право на приспадане на данъчен кредит - само за приетите по наследство или по завет стоки и услуги, или от лице, което се регистрира на основание, което дава право на приспадане на данъчен кредит, в срок не по-късно от 14-то число включително на месеца, следващ 6-ия месец от датата на смъртта на починалото лице - само за приетите по наследство или по завет стоки и услуги, налични към датата на регистрация;

б) е едноличен търговец, ако предприятието му е поето по наследство или по завет и независимата му икономическа дейност бъде продължена от лице, което е регистрирано по този закон на основание, което дава право на приспадане на данъчен кредит, или от лице, което се регистрира на основание, което дава право на приспадане на данъчен кредит, в срок не по-късно от 14-о число включително на месеца, следващ 6-ия месец от датата на смъртта на починалото лице - само за стоките и услугите, налични към датата на регистрация;

3. при преобразуване на регистрирано юридическо лице, ако новообразуваното или правоприемащото лице е регистрирано по този закон или се регистрира по реда и в срока по чл. 132 от ЗДДС - само за наличните стоки и услуги към датата на регистрация;

ДЕРЕГИСТРАЦИЯ

4. за наличните активи - публична държавна или публична общинска собственост.

5. при дерегистрация и последваща регистрация на лицето в рамките на един данъчен период - за стоките и услугите, които се били налични, както към датата на дерегистрацията, така и към датата на последващата регистрация (чл. 111, ал. 2, т. 5 от ЗДДС, нова - ДВ, бр. 95 от 2009 г., в сила от 01.01.2010 г., доп. - ДВ, бр. 99 от 2011 г., в сила от 01.01.2012 г., изм. – ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 01.01.2019 г.).

Когато към датата на дерегистрация лицето е в процедура по приспадане по реда на чл. 92, ал. 1 от закона, се смята, че към тази дата двата едномесечни периода са изтекли и лицето посочва в клетка 80 на справка-декларацията за последния данъчен период остатъка от данъка за възстановяване след извършеното до момента приспадане (чл. 71 от ППЗДДС).

Със справка-декларацията за последния данъчен период лицето подава протокол-опис за начисляване на данък за наличните активи, за които е приспаднал данъчен кредит по образец - приложение № 9 към чл. 77, ал. 4 от ППЗДДС. Данъкът се включва в дневника за продажбите, съответно в справка-декларацията за последния данъчен период и се внася в държавния бюджет по сметка на компетентната териториална дирекция на Националната агенция за приходите в срока по чл. 89, ал. 2 от ЗДДС (чл. 111, ал. 3 от ЗДДС - изм., ДВ, бр. 94 от 2012 г., изм., ДВ, бр. 101 от 2013 г., изм., ДВ, бр. 104 от 2020 г., в сила от 01.07.2021 г.).

Член 89, ал. 2 от
ЗДДС.docx

2. Дерекистрация по инициатива на органа по приходите:

Регистрацията се прекратява по инициатива на органа по приходите с издаване на акт за дерегистрация.

Акт за дерегистрация не се връчва на лицето, а датата на дерегистрацията е датата на възникване на съответното обстоятелство при дерегистрация в случаите:

ДЕРЕГИСТРАЦИЯ

- когато е налице основание за задължителна дерегистрация по чл. 107, т. 1, 2, 6 и 7 от ЗДДС - смърт на физическото лице, смърт на физическото лице - ЕТ, със или без заличаване от търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел (т. 1 и 2 на чл. 107); прекратяване на неперсонифицираното лице или осигурителната каса (т. 6 на чл. 107 от ЗДДС - нова - ДВ, бр. 14 от 2022 г., в сила от 18.02.2022 г.), заличаване на клонове на чуждестранни юридически лица (т. 7 на чл. 107 от ЗДДС - нова - ДВ, бр. 14 от 2022 г., в сила от 18.02.2022 г.), при прекратяване на юридическо лице без ликвидация или при заличаване на юридическото лице, избрало да остане регистрирано до датата на заличаването му от търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел (чл. 110, ал. 1, т. 1 от ЗДДС, изм. - ДВ, бр. 105 от 2014 г., в сила от 01.01.2015 г., изм. - ДВ, бр. 97 от 2017 г., в сила от 01.01.2018 г., изм. - ДВ, бр. 14 от 2022 г., в сила от 18.02.2022 г., **изм. - ДВ, бр. 102 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.**);

- когато, лицето не е изпълнило в срок задължението си за подаване на заявление за дерегистрация при заличаване на ЕТ от търговския регистър и при прекратяване на ЮЛ с ликвидация;

- по инициатива на органа по приходите регистрацията може да се прекрати във връзка с установени данъчни нарушения по чл. 176 от ЗДДС, като датата на дерегистрация е датата на връчване на акта, т.е. прилага се общото правило (чл. 110, ал. 1, т. 3 и ал. 2 от ЗДДС, доп. - ДВ, бр. 108 от 2007 г., бр. 105 от 2014 г., изм. - ДВ, бр. 14 от 2022 г., в сила от 18.02.2022 г.).

Относно определяне на задълженията за последния данъчен период е приложимо посоченото в т. II.1.2.

III. Прекратяване на регистрация на чуждестранно лице, регистрирано по ЗДДС

1. Основания за дерегистрация - чл. 134, ал. 1 от ЗДДС

1.1. При наличие на условията на ЗДДС за дерегистрация (чл. 134, ал. 1 от ЗДДС – изм., ДВ, бр. 104 от 2020 г., в сила от 01.07.2021 г.).

ДЕРЕГИСТРАЦИЯ

1.2. Когато чуждестранното лице не определи нов акредитиран представител в 14-дневен срок от прекратяване на лицето - акредитиран представител, или при настъпване на други обстоятелства, които водят до невъзможност това лице да изпълнява задълженията си по този закон.

Дерегистрацията на това основание не е приложима относно лице, установено в друга държава членка или в трета страна, с която Европейският съюз е сключил споразумение за взаимопомощ, сходно по обхват с *Директива 2010/24/ЕС на Съвета от 16 март 2010 г. относно взаимната помощ при събиране на вземания, свързани с данъци, такси и други мерки* (ОВ, L 84/1 от 31 март 2010 г.) и *Регламент (ЕС) № 904/2010 на Съвета от 7 октомври 2010 г. относно административното сътрудничество и борбата с измамите в областта на данъка върху добавената стойност* (ОВ, L 268/1 от 12 октомври 2010 г.) - чл. 133, ал. 6 от ЗДДС – изм., ДВ, бр. 104 от 2020 г., в сила от 01.07.2021 г.

2. Процедура за дерегистрация - чл. 134, ал. 2-5 от ЗДДС

2.1. Dereгистрацията при наличие на условията на ЗДДС за дерегистрация се извършва по чл. 109 от ЗДДС – по инициатива на лицето, или по реда на чл. 155 или 157 от закона (чл. 134, ал. 2 от ЗДДС – доп., ДВ, бр. 104 от 2020 г., в сила от 01.07.2021 г.). (виж т. III.1.1.)

Член 155 от
ЗДДС.docx

Член 157 от
ЗДДС.docx

2.2. Когато чуждестранното лице не определи нов акредитиран представител в срока по чл. 133, ал. 4 от ЗДДС (виж т. III.1.2.) регистрацията му се прекратява по инициатива на органа по приходите - с издаване на акт за дерегистрация. В тези случаите актът за дерегистрация не се връчва на лицето, а датата на дерегистрация е датата, на която изтича срокът по чл. 133, ал. 4 от ЗДДС.

При дерегистрациите по т. 2.1. и 2.2. се приема, че чуждестранното лице извършва доставка на наличните активи по чл. 111 от ЗДДС. (виж т. I.1.2.)

IV. Прекратяване на регистрация във връзка с доставки на далекосъобщителни услуги, услуги за радио- и телевизионно излъчване или услуги, извършвани по електронен път, с

ДЕРЕГИСТРАЦИЯ

получатели - данъчно незадължени лица, които са установени или имат постоянен адрес, или обичайно пребивават в друга държава членка (Глава осемнадесета от ЗДДС в сила до 30.06.2021 г.) – виж Фиш X.10.

Преходни и Заключителни разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за корпоративното подоходно облагане, обн. ДВ – бр. 98 от 2018 г., в сила от 01.01.2019 г.

В случаите на прекратяване на юридическо лице - търговец, с ликвидация, когато юридическото лице продължава да извършва независима икономическа дейност и към датата на влизането в сила на този закон срокът по чл. 109, ал. 1 от ЗДДС за подаване на заявление за deregистрация не е изтекъл, ликвидаторът (ликвидаторите) има право да избере лицето да остане регистрирано до датата на заличаването му от търговския регистър. В този случай правото се упражнява чрез подаване на декларация до изтичане на 14-дневния срок от настъпване на обстоятелството по чл. 107 от ЗДДС (§ 60 от ПЗР на ЗИДЗКПО, обн. ДВ - бр. 98 от 2018 г., в сила от 01.01.2019 г.).

Преходни и Заключителни разпоредби на Правилника за изменение и допълнение на Правилника за прилагане на Закона за данък върху добавената стойност, обн. ДВ – бр. 3 от 2019 г., в сила от 08.01.2019 г.

Лицата, регистрирани по избор съгласно чл. 100 от ЗДДС към 31 декември 2018 г., могат да прекратят регистрацията си по закона, считано от 1 януари 2019 г., когато е налице обстоятелството по чл. 108, ал. 2 от закона (§ 31 от ПЗР на ПИДППЗДДС, обн. ДВ – бр. 3 от 2019 г., в сила от 08.01.2019 г.).

Преходни и Заключителни разпоредби към Закона за изменение и допълнение на Закона за данък върху добавената стойност - обн., ДВ, бр. 104 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.

ДЕРЕГИСТРАЦИЯ

- § 63 - в сила от 01.04.2021 г.

(1) Данъчно задължените лица и представителите, които действат от тяхно име и за тяхна сметка, могат да се регистрират за прилагане на **режим в Съюза, режим извън Съюза** или режим за дистанционни продажби на стоки, внасяни от трети страни или територии, считано от 1 април 2021 г.

(2) Данъчно задължени лица, които към датата на влизане в сила на този закон са регистрирани по реда на досегашната глава осемнадесета, могат да продължат регистрацията си за прилагане на **режим в Съюза** или **режим извън Съюза**, като подадат заявление по електронен път за актуализация на данните в подаденото първоначално заявление за регистрация, считано от **1 април 2021 г. до 30 юни 2021 г.** В тези случаи идентификационният номер за прилагане на **режим в Съюза** по чл. 94, ал. 2 или за прилагане на **режим извън Съюза** по чл. 154, ал. 6 се запазва.

(3) **Започналите и неприключили процедури по регистрация или прекратяване на регистрацията** по реда на досегашната глава осемнадесета **се довършват по новия ред.**

Преходни и Заключителни разпоредби към Закона за изменение и допълнение на Закона за данък върху добавената стойност - обн., ДВ, бр. 107 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.

- § 5 – в сила от 01.01.2021 г.

(1) Данъчно задължено лице, регистрирано по реда на чл. 97б, установено по седалище и адрес на управление в Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия, се смята за регистрирано по реда на чл. 96, ал. 9, ако определи акредитиран представител по чл. 133 **до 15 януари 2021 г.** включително, с изключение на случаите когато в този срок се регистрира по чл. 154 или в друга държава членка за прилагане на **режим извън Съюза** и уведоми за това **до 15 януари 2021 г.** включително териториалната дирекция на Националната агенция за приходите - София.

(2) Регистрацията по ал. 1 се извършва по реда на чл. 101 в териториалната дирекция на Националната агенция за приходите - София.

ДЕРЕГИСТРАЦИЯ

(3) Ако данъчно задължено лице, регистрирано по реда на чл. 97б, установено по седалище и адрес на управление в Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия **не определи акредитиран представител по чл. 133 или не се регистрира по чл. 154 за режим извън Съюза в срока по ал. 1**, регистрацията му се прекратява по инициатива на органа по приходите с издаване на акт за дерегистрация.

(4) В случаите по ал. 3 актът за дерегистрация не се връчва на лицето, а **датата на дерегистрация е датата, на която изтича срокът по ал. 1.**

(5) При дерегистрацията по ал. 3 се приема, че лицето извършва доставка по чл. 111.

**Преходни и Заключителни разпоредби към *Правилника за изменение и допълнение на Правилника за прилагане на Закона за данък върху добавената стойност* -
обн., ДВ, бр. 27 от 2021 г., в сила от 01.07.2021 г.**

- § 52 –в сила от 01.01.2021 г.:

(1) Данъчно задължени лица по § 63 от преходните и заключителните разпоредби към ***Закона за изменение и допълнение на Закона за данък върху добавената стойност*** (обн., ДВ, бр. 104 от 2020 г.; доп., бр. 14 от 2021 г.), установени по седалище и адрес на управление в трета страна, с която Европейският съюз не е сключил споразумение за взаимопомощ, сходно по обхват с Директива 2010/24/ЕС и Регламент (ЕС) № 904/2010, които имат регистрация по реда на чл. 154 от закона към 31 март 2021 г., могат да продължат регистрацията си за прилагане на **режим извън Съюза, ако определят акредитиран представител по чл. 133 от закона и подадат заявление по електронен път за актуализация на данните в подаденото първоначално заявление за регистрация, считано от 1 април 2021 г. до 30 юни 2021 г. включително.**

(2) Ако данъчно задълженото лице по ал. 1 не определи акредитиран представител в посочения срок, **регистрацията му се прекратява** по инициатива на орган по приходите с издаване на акт за дерегистрация.

(3) В случаите по ал. 2 актът за дерегистрация не се връчва на лицето, а **датата на дерегистрация е датата, на която изтича срокът по ал. 1.**

ДЕРЕГИСТРАЦИЯ

Нови понятия:

- „Трета страна, с която Европейският съюз има правни инструменти за взаимопомощ“ е трета страна, с която Съюзът е сключил споразумение за взаимопомощ, сходно по обхват с Директива 2010/24/ЕС и Регламент (ЕС) № 904/2010. 63. (т. 63 на § 1 от ДР на ЗДДС – нова, ДВ, бр. 95 от 2009 г., изм. - ДВ, бр. 58 от 2016 г., изм. - ДВ, бр. 104 от 2020 г., сила от 01.01.2021 г.).